

"OPĚT" MIMOŘÁDNÝ LIST

FARNÍHO SBORU ČESKOBRATRSKÉ CÍRKVE EVANGELICKÉ V NOSISLAVI

BOHOSLUŽBY

Na základě nových opatření vlády, resp. vzhledem k opět zhoršené epidemiologické situaci:

26. prosince se od 8.30 můžete on-line zúčastnit bohoslužeb z Miroslavi (youtube: FS ČCE Miroslav)

27. prosince od 9.00 budeme vysílat z Nosislavi.

1. ledna 2021 od 9.00 budeme vysílat z Nosislavi.

3. ledna 2021 od 9.00 budeme vysílat z Nosislavi.

10. ledna 2021 od 9.00 budeme vysílat z Nosislavi.

BETLÉM

ONDŘEJ MACEK

Deset let jsem tu rozkládat figurky, stavěl betlém a snažil se vám říkat něco o postavách, které se v něm vyskytují. Letos je to asi naposledy – takže to bude shrnutí.

Čtyři adventní neděle byl kostel otevřený a děti s rodiči sem chodily stavět a malovat betlém – domy, anděly, mudrce, pastýře, velbloudy, ovce, děti, ženy, muže... Když jsem si to tu prohlížel, tak jsem si všimnul, že někdo na ty dřevěné baráky napsal číslo domu, ve kterém bydlí. Myslím si, že je to dobré pochopení toho, o čem ten vánoční příběh vlastně je.

Kde totiž leží Betlém? Je to to městečko asi deset kilometrů jižně od Jeruzaléma? Tehdy díra se slavnou minulostí (narodil se tam král David) a dneska palestinské město na Západním břehu Jordánu.

Kde leží Betlém?

Josef s Marií se v něm ocitli díky byrokratické šikaně. Nikdo je tam nechtěl ubytovat. A utekli z něj jen chvíli před tím, než dorazili vraždící Herodovi vojáci. Betlém je všude tam, kde lidé nemají střechu nad hlavou; kde nejsou vítáni lidé v nouzi; kde se děti nerodí ve sterilních porodnicích; kde se lidé musejí dát na útěk, aby je někdo nezabil. Betlém je místem hladu (kniha Rút), zimy, strachu a bez zdroje vody (geograficky). A že takových míst je... Ale Betlém je také tam, kde lidé otevrou své dveře pro ty, kdo zrovna mají nouzi, kde se někdo slituje a zkouší něco udělat pro druhého. A že takových míst je...

Kdoví s kým má Marie to dítě. Josef se s ní chce bez velkého skandálu rozloučit a nechat ji, ať si své problémy řeší sama. Ale nakonec zůstane. Betlém je všude tam, kde překonáme, že věci nejsou tak, jak jsme si je představovali, jak jsme je chtěli, kde překonáme sami sebe, kde vyhraje láska, soucit, zájem o druhého nad vlastní pohodlností.

Marie má dítě v ne zrovna ideálních podmínkách a ne zrovna ideální životní situaci. Betlém je všude tam, kde se rodí děti, kde rodiče navzdory složitostem, pochybám, vlastním genetickým, pedagogickým a materiálním nedostatkům, navzdory nejisté budoucnosti zkoušejí posílat dál život a rozvíjet ho.

K jeslím doputovali pastýři z kopců i mudrci z Východu. Betlém je tam, kde se lidé zvednou a jdou hledat, ptát se, risknou nepohodlné odpovědi, kde se nedrží známého dvorku, toho bezpečného, kde jim nestačí to, co vědí, ale namočí se do světa. A Betlém je také tam, kde se lidé sejdou, přijímají se a radují.

Pastýře nad Betlémem zaskočili andělé. Zlaté, zářivé, průsvitné, blondaté anděly s hezkou prdelkou moc nepotkáváme. Ale občas nám vlijí sílu, ukážou cestu, povzbudí ti, co mají tváře lidí vedle nás. Betlém je tam, kde se díváme kolem sebe, kde nasloucháme lidem, kde nám dojde, že Pán Bůh nám do života různé vstupuje a někdy i v těch nejbližších.

Když se pastýřům uprostřed noci rozsvítilo nebe, mysleli si, že si pro něj přišla smrt, nebo že začíná konec světa a poslední soud. Ono by to vyděsilo asi každého a tihle si zřejmě byli vědomi problematičnosti svých životů a komplikované minulosti a přítomnosti – pravděpodobně to byli lidé z bezpečnostních důvodů odsunutí za město. Betlém je všude tam, kde se my holomci dozvíme, že Někomu (s velkým i malým N) na nás záleží, a že ten Někdo na nás nebude nic vytahovat, jen by byl rád, kdybychom se nadechli a zkusili něco v životě, ve vztazích, s Ním, v chvílích ticha třeba jinak.

Nebeské rytířstvo nad Betlémem chválí Boha za to, že má lidi rád a že chce, aby volně dýchali, odpouštěli si, nevraceli se k minulosti, byli si spolu schopni sednout za stůl, jeden druhého neobíral o důstojnost. A Betlém je všude tam, kde jsou lidé Bohu vděční za život a zkoušejí ho s ním žít.

Betlém je tam, kde lidé stojí o Boha, který přichází o sobě říci v Ježíšovi. Bez reklamky, bez kavalérie, navzdory těm andělům vlastně bez velké show. Prostě jen ukázat dobrý způsob života, vztah k lidem, přírodě i k věcem, způsob modlitby – vztah k Bohu. Betlém znamená, že tenhle svět nezmění ani vládci, ani ředitelé koncernů..., ale změní se jen odspodu, od nás. Když se tím Ježíšem necháme povzbudit.

Před pár dny byla na nebi vidět možná Betlémská hvězda, konjunkce Jupiteru se Saturnem, jako tehdy. Betlém je ale tam, kde se nám rozsvítí někde uvnitř.

Betlém je, může být i tady. A my do něj patříme, nebo můžeme patřit.

PROMĚNA SVĚTA ZE VNITŘ

ONDŘEJ MACEK

Stalo se v oněch dnech, že vyšlo nařízení od císaře Augusta, aby byl po celém světě proveden soupis lidu. Tento první majetkový soupis se konal, když Sýrii spravoval Quirinius. Všichni se šli dát zapsat, každý do svého města. Také Josef se vydal z Galileje, města Nazareta, do Judska, do města Davidova, které se nazývá Betlém, poněvadž byl z domu a rodu Davidova, aby se dal zapsat s Marií, která mu byla zasnoubena a čekala dítě. Když tam byli, naplnily se dny a přišla její hodina. I porodila svého prvorozeného syna, zavinula jej do plenek a položila do jeslí, protože se pro ně nenašlo místo pod střechem. A v té krajině byli pastýři pod širým nebem a v noci se střídali v hlídkách u svého stáda. Náhle při nich stál anděl Páně a sláva Páně se rozzářila kolem nich. Zmocnila se jich veliká bázeň. Anděl jim řekl: Nebojte se, hle, zvěstuji vám velikou radost, která bude pro všechny lid. Dnes se vám narodil Spasitel, Kristus Pán, v městě Davidově. Toto vám bude znamením: Naleznete dětátko v plenkách, položené do jeslí. A hned tu bylo s andělem množství nebeských zástupů a takto chválili Boha: Sláva na výsosti Bohu a na zemi pokoj mezi lidmi; Bůh v nich má zalíbení. Jakmile andělé od nich odešli do nebe, řekli si pastýři: Pojďme až do Betléma a podívejme se na to, co se tam stalo, jak nám Pán oznámil. Spěchali tam a našli Marii a Josefa i to dětátko položené do jeslí. Když je spatřili, pověděli, co jim bylo řečeno o tom dítěti. Všichni, kdo to slyšeli, užasli nad tím, co pastýři vyprávěli. Ale Marie to všechno v mysli zachovávala a rozvažovala o tom. Pastýři se pak navrátili oslavující a chválíce Boha za všechno, co slyšeli a viděli, jak jim to bylo řečeno. (Lukáš 2,1-20)

Když Bůh stvořil svět, tak si představoval, alespoň to naznačuje vyprávění ze začátku Bible, že se z něj bude radovat společně s lidmi a že se o něj společně s lidmi bude starat. Jenže lidé využili svobodu, kterou dostali, a udělali se pro sebe. Spíš než zahrady vytváříme odpadky – obrazně i doslova. Myslíme sice dost často na sebe, ale zároveň nejsme pestrými záhony radost pohledět, přivonět, ochutnat. Sem tam někde něco přehnojíme a kousek dál skoro poušť.

Ježíš: to je boží pokus, jak svět a nás změnit; jak obnovit vztah Boha s lidmi; jak se znovu začít o tento svět starat společně.

Augustus (63 před – 14 po), jehož jméno se vyskytne na začátku vánočního vyprávění, známý také jako Gaius Iulius Caesar Octavianus, byl adoptivním synem Iulia Caesara. Po tom co v krvavé občanské válce zlikvidoval všechny své rivály, se prosadil jako více méně absolutní vládce římského impéria. Římskou republiku proměnil v císařství a slíbil, že teď už bude na celém světě mír a spravedlnost. O svém zavražděném adoptivním otci začal tvrdit, že byl Bůh, a sebe stylizoval do božského syna. Básníci na rozkaz i bez něj začali psát o nové epoše, historici líčili dějiny jak příběh vrcholící příchodem Augusta jako „pána světa“. A ten byl zvláště na východě své říše čím dál tím více uctíván jako Bůh. A právě v zapadlém městečku na východě se ještě během jeho vlády narodilo dítě, o kterém jeho žáci a následovníci začali také mluvit jako o božím synu, jako o Zachránce a Pánu světa. A byli přesvědčeni, že s jeho narozením se svět mění.

Ježíš se s císařem nepotkal. Jen s jeho místodržitelem. Žalobci jej před něj předvedli jako davidovského krále. Přitom se sám císař kdysi „postaral“ o to, aby se narodil v davidovském městě. Tehdy i dnes páni nahoře rozhodují o tom, co se bude dít dole. Ale zároveň ten veliký císař hraje vlastně jen roli pouhého časového údaje, jen jakési druhotné příčiny toho, proč, kdy a kde se postavy příběhu budou nalézat. Myslím si, že ono je svým způsobem trochu jedno, kdo zrovna vládne, podstatné je to, co se děje dole, jací jsme my. Skutečné změny se neodvíjí od toho, že někdo nahoře něco rozhodne, ale od toho, jak se zachovají lidé dole. (To přece kolem sebe vidíme.)

Ta betlémská noc, během které se potkávají císař Augustus a Ježíš, i to jeruzalémské dopoledne o nějakých třicet let později, kdy proti sobě stojí místodržitel Pilát, kladou čtyři zásadní otázky: Chceme, aby tento svět byl jiný? O kom si myslíme, že má v tomto světě nějakou moc? Od koho v životě něco čekáme? A koho chceme ve svém životě respektovat?

Bůh, který chtěl proměnit, jak to tu v jeho světě chodí, měl asi na výběr smést nás nějakou pohromou. Jenže to už jednou zkusil a řekl si, že to vícekrát dělat nebude. Nebo nás mohl nějak geneticky přeprogramovat, abychom se k sobě navzájem a ke krajině chovali lépe. Jenže pak bychom to už nebyli my, svobodní, vybírající si cestu. Možná si mohl zvolit nějaký královský dvůr a

zkusit to změnit shora, politicky, mocí a silou. Anebo velké šokující zázraky. Jenže ty vystačí na pár minut.

Zkusil způsob dítěte, člověka, Ježíše...

Zkusil v tom Ježíšovi, tím Ježíšem, říci, že Bůh není a nechce být soudce, který zaznamenává pečlivě každé naše selhání. Že není velký hráč šachů, který nám klade na cestu kameny k zakopnutí, líčí na nás zkoušky, ve kterých se buď utopíme, nebo povyroste. A že se také nechce jen dívat, jak se tu trápíme nebo radujeme. Zkusil Ježíšem ukázat, jaký je a že chce být s námi.

Zkusil tento svět a nás měnit s námi – zevnitř.

V každou chvíli, kdy se vědomě nebo nevědomě Ježíše přidržíme, inspirujeme se u něj, se svět mění k lepšímu, k božímu. S každou chvílí, kdy jsme k druhým vlídnější, kdy odpustíme, kdy nasloucháme druhému, kdy jsme skromnější, kdy velkorysejší k druhému, kdy věnujeme čas, úsměv, peníze, síly, kdy se zastavíme k modlitbě, kdy něco pro druhého vytvoříme a dáme do toho sílu, kdy polkne nadávku... – s každou takovou chvílí se svět mění.

Život člověka je určován třemi základními strachy: strachem z toho, že život nemá smysl; strachem ze smrti; strachem z provinění. Ježíš ke každému z nich nabízí alternativu. Smysl to má: je v rozvíjení sebe, v tvoření země, v bytí pro druhé, v tom, že Bůh je s námi, ať jdeme jakkoli blbě. Na vlastní kůži, na vlastním životě Ježíš ukázal, že smrt bolí, ale není konec. A provinění se do nás zapisují, poznamenávají nás, proměňují, ale nejsou to mlýnské kameny, které by nás měly táhnout ke dnu – odpustit znamená nepřipomínat a dát novou šanci. Předpokládá to naše odpouštění a velkorysost, ale Bůh, věřím, řekne: No, pěkně jsi to kazil, škoda, ale pojď samozřejmě dál, mám tě rád.

Úspěšnost toho božského pokusu zbavit nás strachu, udělat z nás víc lidí, naučit nás všímavosti, cítit a vnímat dech světa, lidí kolem, dívat se do očí, mluvit křičet „já“, méně se bát, úspěšnost tohoto pokusu je žel dost závislá na tom, zda se sebou něco udělat necháme, chceme...

Bůh ví jaké je to být člověkem. Nechce, abychom se z toho zbláznili, utopili se v tom nebo se z toho zhroutili. Chce být s námi. Je s námi. To jen my ho k sobě občas musíme víc pustit.

FS ČCE v Nosislavi,
Masarykova 156.
<http://nosislav.evangnet.cz>;
číslo bankovního účtu
2900034096/2010; IČ 48452831